GAZETA KRAKOWSKA

Nro 93.

z KRAKOWA dnia 19 LISTOPADA 1826 ROKU w NIEDZIELE.

Z Warszawy d. 10 Listopada.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król Postanowieniem Swem z dnia 7/19 Października 1826 roku nayłaskawiey mianować raczył, następuiących Urzędników Kommissyi Biletów Kassowych, Kawalerami orderu

S. Stanisława

Klassy II.

JP. Ignacego Bolestę, Referendarza Stanu Nadzwyczaynego.

Klassy III.

JP. Stanisława Osińskiego, Referenta w Kommissyi Skarbu.

— Jana Nerwida.

— Maurycego Cieszkowskiego.

— Karola Gronau, Członka Dyrekcyi Menniczney.

Klassy IV.

JP. Edwarda Benik.

Oddzielnem Postanowieniem z tevże daty: JPP. Hrabia Sołłohub i Xiążę Gagaryn, Rzeczywiści Radcy Stanu, Mistrze Obrzędów Dworu Cesarskiego, mianowani Kawalerami orderu S. Stanisława II. klassy.

W Wilnie ogłoszono, że 10letni Franuś Łopatta da koncert na fortepianie w sali ratuszowey.

Gdy teraz w kraiu naszym coraz bardziey upowszechnia się starowny chów owiec, umieszczamy z Izydy następuiący użyteczny wypis. "Okołowaciźnie Owiec:,, — „P. Lübert właściciel trzody Owiec w okolicy Lissa w Szląsku Pruskim chcąc zapobiedz tey chorobie, naysurowiey zalecił owczarzowi i parobkom, aby strzegli się brać iagnięta za szyię, co zwykle czynią owczarze przenosząc ie z mieysca na mieysce. Utrzymuie on, że przez to nadweręzaią się, albo przynaymniey osłabiaią krwiste naczynia i żyły, zbiegaiące się w głowie owiec, i że to osłabienie staie się pierwszą przyczyną ich zawrotu. P. Lübert zapewnia, że odtąd iak ściśle przestrzegano tey ostrożności w iego owczarni, albo rzadko która, albo żadna owca nie cierpiała pomienioney choroby. Przeciw teyże chorobie doświadczył P. Rügen następuiącego, w dzienniku Pohla zaleconego sposobu. Odłączone iagnięta wypędzaią się po S. Janie na pastwiska, gdzie codziennie przez kilka godzin zostawać maią, chociażby nie zbywało na paszy w stayniach;

albowiem przekonał się P. Rügen, że to iest pomocne ich wzrostowi, i że przez to łatwiey i wcześniey nawykaią do pasienia się na otwartem powietrzu. Po nieiakim czasie udziela się owcom saletra i sól glauberska w następuiących ilościach: na 100 sztuk daie się do lizania, raz co tydzień, zrana i wieczorem, po połowie za każdą razą, pół funta czyszczoney saletry, ieden i pół funta soli glauberskiey, zmieszaney z odrobiną soli kuchenney. Od tego czasu żadna owca nie chorowała na kołowaciznę w owczarni Pana Rügen."

Z Petersburga d. 12 Października d. K.

(Z Gazety Senackiey.)

Przez Naywyższe dyplomata, datowane w Moskwie dnia 16 Września: Jenerał-Major Xiążę Bogration-Muchrański, Marszałek Gubernialny Georgiyski, udarowany brylantowanemi znakami orderu S. Anny 1wszey klassy; Jenerał-Major Szyray, Marszałek Gubernialny Czernichowski; Szambelan Rzeczywisty Tatiszczew, Marszałek Gubernialny Kostromski; Jenerał-Major Kiszeński, Marszałek Gubernialny Penzeński; Rzeczywisty Radca Stanu Oznobiszyn, Marszałek Gubernialny Tambowski, nayłaskawiey mianowani Kawalerami orderu S. Anny 1szey klassy; a Rzeczywisty Radca Stanu Alexieiew, Marszałek Gubernialny Ekaterynosławski, i Szambelan Rzeczywisty Xiążę Gruziński, Marszałek Gubernialny Nizegorodzki, mianowani Kawalerami orderu S. Włodzimierza 2giey klassy.

Przez Naywyższe Ukazy do Rządzącego Senatu:

Dnia 3 Września, Radca Stanu Aczkasow, Radca rządu obwodu Jakuckiego, przy uwolnieniu zupełnem od służby, dla wieku podeszłego i chorowitego stanu zdrowia, z naymiłościwszych względów na służbę lat 55, otrzymał w pensyi dożywotniey po 2000 rubli na rok, łącząc w to i pensyią dożywotnią 1200 rubli zapewnioną mu Ukazem 25 Grudnia 1812 r.

Dnia 23 Września, znayduiący się w osobistey Cesarza Jegomości Kancellaryi, Kamerjunker, Radca honorowy Kirejewski, na osnowie Ukazu 22 Sierpnia r. b. podniesiony na Assessora kollegialnego.

— Dnia 15. —

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Dziś N. Cesarzowa Matka przybyła do tuteyszey stolicy. O godzinie 11tey N. Cesarz, NN. Cesarzowa Alexandra i Cesarzowa Matka, oraz J. C. M. Wielka Xiężna Helena, udali się do Kościoła Katedralnego P. Maryi Kazańskiey, gdzie Nayprzewielebnieyszy Serafin, Metropolita Petersburgski i Nowogrodzki, przyiął Nayiaśnieyszą Rodzinę Cesarską przy drzwiach z krzyżem świętym i wodą święconą. Poczem nastąpiły zwyczayne modlitwy i obrzędy. Wieczorem oświecono miasto.

Z rozkazu N. Cesarza Jmci Dwór przywdzieie dnia 16 b. m. małą żałobę z powodu śmierci Błogosławioney pamięci N. Cesarza Alexandra i N. Cesarzowey Elżbiety, noszona będzie do dnia 19 przyszłego miesiąca Listopada.

Rozkazem dziennym z dnia 1 b. m. Jenerał-Major Xiążę Menżykow został mianowany Jenerałem-Adjutantem N. Cesarza.

Nayiaśnieyszy Pan chcąc okazać swoie Naywyższe i szczególne zadowolenie Pruskim officerom poniżey wymienionym, raczył Nayłaskawiey przesłać im ozdoby, iako to: orderu S. Anny drugiey klassy z brylantami Kapitanowi von Thümen, Adjutantowi Króla Jmci Pruskiego; tenże sam order bez brylantów, Kapitanowi Xięciu Radziwił-

łowi; order S. Włodzimierza 4tey klassy Kapitanowi Froreich, Adjutantowi J. K. Mci Xięcia Karola. Cesarz Jmć raczył w tymże czasie mianować Kawalerem orderu S. Włodzimierza 4tey klassy, Hrabiego Roedern, Szambelana Króla Jmci Pruskiego.

Przez Naywyższy Ukaz do Kapituły orderów, pod dniem 22 Sierpnia, Szambelan Dworu J. C. M. Rzeczywisty Radca Stanu Teodor Uwarow, nayłaskawiey mianowany Kawalerem orderu Sgo Włodzimierza 3ciey klassy.

Gazeta Moskiewska zawiera następuiące szczegóły o odwiedzeniu przez Nayiaśnieyszego Cesarza Jegomości i N. Cesarską Familiią, Swięto - Trojeckiey Sergijewey Ławry. (*)

"Nayiaśnieysi Cesarz Jegomość Mikołay Pawłowicz i Małżonka Jego Cesarzowa Alexandra Fedorowna, oraz Matka Jego Cesarzowa Maryia Fedorowna, z J. C. Mością Wielką Xiężną Heleną Pawłowną, przybyli do Swięto-Trojeckiey Sergijewey Ławry dnia 25go Września o godzinie 6tey wieczorem, wśród odgłosu dzwonów w Ławrze i we wszystkich Cerkwiach Sergijewskiey posady i wśród radosnych okrzyków wielkiego zebrania się ludu; zatrzymali się u drzwi Swiętych, gdzie Przełożony Ławry, Przenaywielebnieyszy Filaret, Metropolita Moskiewski, oczekiwał Ich w ubiorze pontyfikalnym z Krzyżem, chorągwiami i obrazami SS., z sześciu Archimandrytami i ze wszystką bracią Ławry. Po wyyściu z poiazdu, Jego Cesarska Mość powitany był przez Metropolitę mową. Po ucałowaniu Krzyża Ś. i pokropieniu wodą, Nayiaśnieysi Państwo i Wielka Xiężna, poprzedzeni przez Duchowieństwo wyżey wspomniane, prospektem od drzwi SS. postępowali przez szeregi uczniów Moskiewkiey Akademii Duchowney i Betańskiego Seminaryum do cel Przełożonego, a ztąd po krótkiem odetchnieniu, do Cerkwi Sty Tróycy, gdzie słuchali pieniów dziękczynnych, i oddali cześć obrazom SS. i relikwiom Błogosławionego Sergiusza. Z Soboru powrócili do cel Przełożonego, przeznaczonych na pobyt Nayiaśnieyszey Cesarzowey Maryi Fedorowny, a po ni iakim czasie Cesarz Jegomość i Cesarzowa Jeymość Alexandra Fedorowna udali się do przygotowanego na Ich pobyt gmachu, wzniesionego w dawnych czasach dla Cesarskich odwiedzin, a teraz oddanego dla Akademii duchowney.

"Tegoż dnia o godzinie 10tey z południa przybył J. C. Mość Wielki Xiążę Michał Pawłowicz, prosto do pokoiów przeznaczonych na pobyt Jego i Wielkiey Xiężny.

"Dnia 26 o godzinie 10tey z rana Nayiaśnieysi Państwo i Ich Wysokości z pokoiów Cesarza Jegomość szli do Soboru Trojeckiego, gdzie słuchali Mszy S., którą odprawiał Przenaywielebnieyszy Metropolita z dalszem Duchowieństwem.

"Po Mszy S. i po krótkiem odetchnieniu w celach Przełożonego, Nayiaśnieysi Państwo i Ich Wysokości odwiedzili zakrystyią Ławry, zwracaiąc szczególnieyszą uwagę na ściągaiące zastanowienie, Swięte starożytności, iak n. p. ubiory kościelne i Swięte naczynia własne S. Sergiusza; kaplicę, gdzie podług podania, pierwsza była cela S. Sergiusza; Cerkiew S. Nikona, oraz inne głównieysze Cerkwie i mieysca, z pobożnością czczone w Ławrze.

"Cesarz Jegomość udarował takoż od-

(*) *Ławra, wyraz ten służy za nazwanie znakomitszym klasztorom: n. p. Ławra Kijowska, Ławra S. Alexandra Newskiego, Ławra Sergijewska S. Tróyсy iest niedaleko od Moskwy.*

wiedzeniem Audytoryum Akademiczne, gdzie Nayiaśnieyszemu Panu złożone zostały w imieniu Akademii wiersze z okoliczności nayradośnieyszego Jego Cesarskiey Mości przybycia; potem Bibliiotekę Akademii, Refektarz i część mieszkań uczniów.

"Po obiedzie, o godzinie 4tey z południa, Nayiaśnieysi P ństwo i Ich Wysokości znowu weyść raczyli do Soboru Trojeckiego, i oddać cześć relikwiiom S Sergiusza; a potem przeprowadzeni od Przełożonego i Braci Ławry, wśród odgłosu dzwonów, wyiechali w naypożądańszym stanie zdrowia.

"Przełożony z bracią, powróciwszy z przeprowadzenia do Soboru, odprawił śpiew dziękczynnych modłów, z prośbą o zdrowie dla Jego Cesarskiey Mości i Nayiaśnieyszey Familii."

Ze Lwowa d 13 Listopada.

C. K. Rząd kraiowy ogłosił następuiące uwiadomienia:

I.

Duchowieństwo G. K. Dekanatu Kułaczkowskiego złożyło iako dobroczynną składkę dla nieszczęśliwych pogorzelców miasta Cyrkularnego Jasła 44 ZR. 20 kr. W. W.

II.

Przy rozdawaniu przeznaczonych ze Skarbu nagród za przychów koni i bydła dnia 23 Maia 1826 przedsięwziętem na iarmarku w Krośnie, otrzymały takowe następuiące osoby: 1) Mikołay Gauk, poddany z Niepli, Walenty Jachla z tegoż samego mieysca i Jakób Jedzinak mieszczanin z Jasła, każdy po 20 dukatów w złocie za przychów naypięknieyszych źrebców po stadnikach Skarbowych; 2) Tomasz Mauk, poddany z Biczowki, Stanisław Bachla z tamtądże, Józef Zaiąc, poddany z Ważyc, Łukasz Kuziak, poddany z Szebni, i Błażey Lubas, poddany z Budzisza, każdy po 6 dukatów w złocie za przychów naypięknieyszych klaczek po stadnikach Skarbowych; 3) Ignacy Sadowki, poddany z przedmieścia Krosna, Józef Kendzek, poddany z Zimnowody i Marcin Rudak, poddany z Ustrobny, każdy po 12 ZR. w M. K. za przychów naypięknieyszych byków; 4) Jan Lemnik poddany z przedmieścia Krosna, Józef Jucha poddany z Szebni, Marcin Sandała poddany z Wrocanki, Franciszek Baina poddany z Białkówki, Zofiia Szczegowiczowa poddanka z Białobrzegów i Kunegunda Maczuga poddanka z przedmieścia Krosna, po 8 ZR. w M. K. za przychów naypięknieyszych jałówek.

Z Paryża d. 3 Listopada.

W dniu S. Karola zostanie tu nowa giełda otworzoną. Król bawienie swoie w St. Cloud oznaczył wielu dobrodzieystwy.

Dziennik Konstytucyionista donosi za rzecz niewątpliwą, iż 17 Konsulów i Vicekonsulów Francuzkich mianowanych iest do portów nowych Rzeczypospolitych południowey Ameryki i że przygotowano iuż w Brert fregatę do ich powiezienia.

Przybyli tu Poseł Sardyński, Margr. Alfieri de Sostegno, Xżę Talleyrand, Xiążęta Raguzy (Marmont) i Devonshire, i Walter Scott.

Akademiia umieiętności obrała dnia 30 z. m. w mieysce PP. Paulet i Baraillon nowemi korresponduiącemi członkami P. Gilberta Blane w Londynie i Radcę stanu Hufeland w Berlinie.

Wyszło tu nowe wydanie dzieł poetycznych P. Canniga w formacie kieszonkowym.

Gdy Gazeta Liwerpoolska wzywa Lorda Cochrane do wspierania sprawy Greków, donosi Liońska, że ten Lord powrócił do służby Brazyliyskiey.

Wyszły z Diepy parowy statek na połów śledzi zatopił się ze wszystkiem na Tamizie. Z 27 znayduiących się na nim ludzi uratowało się tylko dwóch chłopców, którzy wydrapali się na maszt, i przez Angielski okręt uiętemi zostali. Przez nieszczęsny ten przypadek osierociało 50 dzieci. Szkoda w samych sieciach wynosi do 8000 Fr.

Deputowany Grecki Orlando (w Londynie) i Jenerał Boyer, który z służby Egipskiey powrócił, znayduią się teraz w Marselii.

Zbierane składki na pomnik dla Talmy wynoszą dotąd 15,007 Fr.

P. Mello Breyner, który z poselstwa tuteyszego na Ministra Portugalskiego sprawiedliwości powołany został, odpłynął z Hawru do Lizbony.

W okolicy Dreux przytrafił się okropny przypadek, że syn zabił oyca na polowaniu. Nieszczęśliwy młodzieniec dostał z rozpaczy pomięszania zmysłów.

Ibrahim Basza miał po odniesioney klęsce przez Mainotów spalić 100 wsi w Lakonii. Tak mszczą się Barbarzyńcy!

Z Madrytu d. 23 Października.

Król i Królowa wyzdrowieli zupełnie. Król rozpoczął znowu swoie przeiazdzki, w których towarzyszą mu Królowa lub Lekarz Castello.

Onegday udali się Ministrowie na radę do Eskurial, zkąd ieszcze nie powrócili.

P. Anduaga udaie się na sprawuiącego nasze interessa do Niderlandów. P. Navia sprawuiący dotąd ten urząd przeznaczony iest w tymże zaszczycie do Szwaycaryi.

Z Lizbony d. 19 Października.

Dziś obchodzone są imieniny Cesarza Don Pedro wielką u Dworu uroczystością. Jenerał Barros, Pułkownik jazdy Luba i Major inżynierów Freirę, którzy za swoie przywiązanie do konstytucyi (Stanów i oparcie się Hr. Amarante) przed 3 laty oddalonemi zostali, otrzymali znowu swoie w woysku stopnie.

Morscy żołnierze Angielscy w liczbie 250, którzy dnia 14 b. m. o godzinie 3 z południa na ląd wysiedli, umieszczonemi zostali w domu byłego Intendenta zamkowego o 100 kroków od pałacu Ajuda, w którym Rejentka mieszka. Wczoray mówiono, że oddział ten będzie codzienie luzowany przez znayduiących się na Angielskich okrętach żołnierzy, których liczbę do 2000 podaią. Tu panuie nayzupełnieysza spokoyność.

Poseł Hiszpański przy Dworze naszem, Hr. Casa Flores, każe teraz swóy pałac Angielskiemi sprzętami przyozdobiać, co wnosić każe, iż tu długo bawić będzie. — Znayduiący się w Madrycie Hr. Villareal, mianowany został naszem Posłem w Paryżu.

Nowy Wielki Hetman Pereira iest młodszym bratem Prezesa Izby Parów (Xcia Cadaval) i znayduiącego się teraz na poselstwie w Rio-Janerio Xcia Lafoens.

Minister woienny i naczelny Wódz działaiącey dywizyi, Daun, okazał w Algarbiiach, dokąd z nayobszernieyszem pełnomocnictwem wysłany został, naywiększą czynność. Po uśmierzeniu tamteyszych zaburzeń, przeciągnąć ma około granicy Hiszpańskiey dla przywrócenia karności i połączenia rozrzuconych korpusów. O zdarzeniach w Algarbiiach udziela iedno z pism tuteyszych co następuie: Bunt zaczął się w Tavira, w nocy na 8 b. m. wykrzyknieniem Królem Portugalskim Infanta Don Miguel i zniesieniem wszystkich Władz, które musiały się ukryć lub pouciekać. Stoiący tam osadą 14 pułk liniowy piechoty wspierał ten bunt.

Dnia 8go stoiący w Castromarin 4ty pułk strzelców opuścił to mieysce i złączył się z buntownikami w Tavira. Tegoż dnia Konsul Angielski w Faro udał się ztamtąd do Ayamonte, i razem deputacyia od 14 pułku do Villareal, dla pozyskania stoiącego tam oddziału tegoż pułku i przyprowadzenia go do Taviry. Udało się to deputacyi, wyiąwszy dowodcę tego oddziału, który pozostał wierny Rządowi. Nazaiutrz dowodzący w Algarbiiach Jenerał Hr. Alba, nie czuiąc się bydź dosyć silnym, opuścił miasto Villareal i cofnął się z dwiema wyższemi officerami i rzeczonym dowodcą oddziału do Mertola. Zaraz potem Infant Miguel został przy odgłosie dzwonów Królem wykrzykniony. Dnia 10 ustanowiona została w Tavira rządowa Junta (pod Viceprezesowstwem dowodcy 4go pułku strzelców), która zaraz posłała do Faro pełnomocnika dla odebrania od Władz tamecznych i woyska przysięgi dla tymczasowego Rządu. Lecz osada tameczna (2gi pułk artyleryi) z swoim Podpułkownikiem (Pułkownik przeszedł iuż był do buntowników) konstytucyynym Hiszpańskim Pułkownikiem Machan i 100 zbiegłemi żołnierzami Hiszpańskiemi — w ogóle 460 ludzi — opuściła to miasto. Z początku chcieli ci ludzie trzymać się na wzgorzu Faro, ale nie czuiąc się dosyć silnemi przeciw rokoszanom, cofnęli się do Mertola do Hr. Alba; wkrótce nadeszły tam Iwszy pułk liniiowy i milicyie z Lagos, z któremi Alba dnia 14 zaczął przeciw rokoszanom działać, a za przybyciem Ministra woiennego bunt pokonany został. — Dnia 7 b. m. rozpoczął się sąd hersztów tego buntu, których w kaydanach do Oporto zawieziono. Margr. Chaves ratował się ucieczką ku granicy Hiszpańskiey.

Z Londynu d. 31 Października.

W sobotę rano przybył P. Canning z swoią małżonką, w towarzystwie Hrabstwa Clanricarde przez Boulogne do Dowru. P. Canning udał się zaraz ztamtad do Walmer Castle do Hr. Liwerpool, a małżonka poiechała do Londynu, gdzie tego wieczora przybyła.

Lord Kanclerz odwiedził wczoray Xcia Jorku. W niedzielę P. Peel miał posłuchanie u J. K. Mci.

Wczoray zebrali się pod przewodnictwem Lorda Acukland właściciele akcyy zakładanego tu nowego Uniwersytetu, w liczbie do 150 osób. Sądzą, iż za półtora roku będą do niego mogli bydź uczniе przyymowanemi.

Mimo dozwolonego wprowadzania niektórych gatunków zboża, zachodzi podobieństwo, iż za zebraniem się Parlamentu porty nasze ciągle otworzone będą dla zagranicznego zboża; gdyż podnoszona się cena zboża dowodzi, że zmiana zbożowych ustaw nie będzie dla rolników Angielskich szkodliwą.

Na Guernsey oznaymionem zostało z strony Rady tayney, iż stósownie do zawartey umowy z Rządem Pruskiem okręty z posiadłości Angielskich zawiiać mogą do portów Pruskish.

Vicekonsulowie Angielski i Francuzki umarli w Port-au-Prince (na Haity) pierwszy dnia 26 Sierpnia, a drugi 1 Września.

Liwerpoolska Gazeta zawiera odezwę Lorda Cochrane (bez daty) w ktorey wzywa swoich ziomków, aby śpieszyli na pomoc Grekom, gdyż na Ziednoczonych północney Ameryki Stanach polegać niemożna, i aby wszyscy zechcący temu wezwaniu zadosyć uczynić, zebrali się na wyspie Salamis.

Podług zapewnienia Gazety Irlandzkiey Xiążę Rutland obiąć ma urząd namiestnika Królewskiego w Irlandyi po Margr. Wellesley.

Kapitan okrętowy Wilson stawiony został dnia 24go b. m. przed sąd admiralicyy-

ny, i obwiniony był, że 4 Afrykanów żony, które mu przez mężów podług tamecznego zwyczaiu w zakład sprzedarzy niewolników dane były, Hiszpanom sprzedał. Sąd przysięgłych uwolnił go; lecz gdyby go uznał za winnego, byłby popadł karze śmierci. Ten przypadek okazuie iak surowe przepisy ustaw na sędziów przysięgłych działać muszą.

List z Alexandryi pod dniem 2 Września wyraża: "Nieszczęśliwa woyna przeciw Grecyi wyczerpała zupełnie Egipt; kassy Vicekróla są wypróżnione i czeka nas zupełna nędza, ieżeli dłużey potrwa. Ambicyia, chęć słynienia w tey woynie, popisanie się z urządzonem woyskiem swoiem, wplątały go w woynę, z którey niełatwo cofnąć się może, i przez nią więcey swemu ludowi, niżeli nieprzyiacielowi szkodzi. Powagę, którą sobie przez swoie wysilenie i gorliwość u Porty ziednał, drogo opłacić musi. — Zbiór bawełny, podług pewnych doniesień, nie wynosi tego roku iak 90,000 worów, który po inne lata dochodził do 900,000 worów. — Niechęć ludu zwiększa się codziennie. Tu i w okolicy naszey nie była dotąd spokoyność przerwana, ale pod Kairem zbuntowali się wieśniacy, którzy przez dzielne tylko środki poskromionemi zostali; sam Vicekról udał się z woyskiem na mieysce, w którym rozruch wybuchnął. Rolnik musi zboże swoie za oznaczoną cenę do magazynu rządowego odstawiać, która tak iest nizką, iż gdy potrąci pogłowne i podatek gruntowy, zaledwo mu się tyle zostaie, iż nieodzowne potrzeby zaspokoić może. Rolnik staie się nakoniec oboiętnym, czyli iego ziemia więcey lub mniey płodu wyda, bo płacony iest rewersami skarbowemi, które nie bywaią zaraz wypłaconemi i w zwyczaynym handlu tracą 20 od sta. — Podług wieści powszechney woysko Egipskie w Morei zmnieyszyło się do kilkunastu tysięcy. Znayduie się tu cała flotta Vicekróla, i trudni się na nowo uzbroieniem, nabraniem ammunicyi i żywności, lecz to idzie bardzo zwolna. O wysłaniu ztąd nowego woyska myśleć wcale nie można, gdyż siła lądowa regularnego woyska Vicekróla nie wynosi iak 12,000 ludzi, i po częstem rekrutowaniu trudno znaleść zdatnych do broni ludzi. — Nowe rozporządzenie, mocą którego wszyscy zostaiący w służbie w woysku lub fabrykach Vicekróla cudzoziemcy nie zależą od ajentów swoiego Mocarstwa, ale ulegaią policyynem urządzeniom kraiowem, złe sprawiło wrażenie, osobliwie na lepszych robotnikach, opuszczaią służbę i powracaią do Europy. Fabryki, na które Vicekról milliony wyłożył i poniekąd ieszcze wykładom nie odpowiadaią, pozostaną więc bez zdatnych robotników." — Późnieyszy list pod dniem 30 Września donosi, że woienna wyprawa do Morei odpłynąć ma przed 10 Października.

Doniesienia prywatne, które z Hiszpanii odbieramy, opisuią nader smutny stan tego kraiu i dodaią, iż zniechęcone umysły gotuią się do nowey odmiany rzeczy. Niektóre doniesienia są pewnie przesadzone, ale nędzę tego kraiu dowodzą istotne czyny. Zaledwo odważa się wypłynąć na morze rybacka łódź Hiszpańska zboiaźni, aby nie była przez Algierskich lub Amerykańskich korsarzów zabraną. Rabusie prowadzą bezkarnie rzecz swoią i zgór nakładaią kontrybucyie na miasta płaskiego kraiu. Po prowincyiach przeważa Duchowieństwo bez wpływu nawet Dworu. Mimo tego położenia Rząd nasz nie przestaie nalegać na Hiszpaniią o zapłacenie naszem kupcom wynagrodzenia za zabrane okręty i t. d. 400,000 Fs, i ieżeli wierzyciele nie zechcą przestać na

rządowych rewersach, tedy nakoniec Duchowieństwo Hiszpańskie złożyć będzie musiało potrzebne pieniądze na spłacenie tego długu.

Gazeta Kolumbiyska w Karakas wychodząca zawiera pod dniem 30 Sierpnia odmówienie tameczney władzy mieyskiey przystąpienia do postanowienia Władzy miasta Cavello tyczącego się systematu federacyynego, i odkłada roztrzygnienie rzeczy do powrotu Boliwara. Miasto Walencyia toż samo uchwaliło. Wydawca powyższey Gazety dodaie: że lud Wenezueli na czas tylko stał się posłusznym Paezowi, ale nigdy nie myślał odstrychnąć od reszty Rzeczypospolitey.

Piękne miasteczko Tabucaya, w którem teraz główny Kongres Amerykańskich kraiów odbywa swoie obrady, leży tylko o 3 ćwierci mili do Mexyku, i oprócz wielu pięknych wieyskich domów posiada wspaniały pałac, w którym dawniey Arcybiskup Mexykański mieszkał. — Wchodowy port Cobiia, który w Rzpltey Bolivia dla zagranicznego handlu otworzony został, leży o 170 mil niemieckich na północy od Walpairoso, a 280 mil na południu od Callao.

Z Włoch d. 20 Października.

N. Arcyxiężna Maryia Ludwika, Xiężna Parmy, powróciła z Wiednia dnia 18 b. m. do państwa swoiego.

Doniesienia powracaiących z Grecyi cudzoziemców nie są dla sprawy Greków pomyślne. Podług nich korpus regularnego woyska Fabvier nie liczy iak 800 ludzi. Żołnierze są wszyscy Grecy, a officerowie, wyiąwszy dwóch, Niemcy, wygnani z oyczyzny Neapolitańczykowie i Francuzi. Artyleryia tego korpusu składa się z batteryi 10 małych dział, a jazda z iednego szwadronu. Żołnierz dostaie codziennie żołd w wartości około srebrnego grosza i bochenek chleba. — W Napoli di Romania niema żadnego cudzoziemca tylko sami Grecy. Na działach nie zbywa, ale artylerzystów zupełnie brakuie; stoi nawet na brzegu w piasku wiele dział nieużytych, które okręty Angielskie przywiozły, i wystawionych na deszcze. Niezbywa także na dowozach żywności, ale brak pieniędzy iest wielki. Cała lądowa siła Grecka wraz z korpusem Fabvier i pod wszystkiemi Kapitanami w Morei, nie ma przechodzić 5000 ludzi. Lecz i Turecko-Egipska siła nie wynosi iak 8 do 9000 ludzi.

Właściciel dóbr w okolicy Sartesno w Toskanii odkrył niedawno grób Estruski, który zamykał przeszło 800 z swego kształtu i ozdób ważnych wazonów i darował ie do Ces. Rossyyskiey galeryi starożytnych zabytków.

Z Sztokolmu d. 31 Października.

Na doniesienie od Wielkiego Xcia Badeńskiego o zeyściu z tego świata N. byłey Królowey Szwedzkiey Fryderyki Doroty Wilhelminy, z domu Xiężniczki Badeńskiey, rozkazał J. K. M. Dworowi zawdzięć od 3 Listopada na 14 dni żałobę.

Przybył tu w tey chwili sprawuiący interessa Ziednoczonych Stanów północney Ameryki przy Dworze naszem, P. Appleton.

Kollegium handlowe doniosło Rządowi, iż otrzymało urzędową wiadomość, że bez dozwolenia Władzy mieyscowey nie wolno z Rossyi żadnego zboża zagranicę wyprowadzać. Rząd nakazał potem drogą Ministrowską rozpocząć układy, ażeby wywoz zakupionego na rachunek Szwecyi w portach Rossyyskich zboża nie doznawał żadney przeszkody.

J. K. M. uznał Kupca Rosenskilde w Stavanger tameczny Portugalskim Vicekonsulem.

Landshöfding w Wester doniósł Rządowi, iż dostrzeżono tam żyły srebra, miedzi żelaza i ołowiu. Nakazano więc czynić w tey mierze rozpoznania.

DODATEK
DO Nro 92
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 15 LISTOPADA 1826 ROKU we SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina		Barometr zreduk: na O° R.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Lstop:		cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7		27 2, 499	— 0. 6	82	Wschodni Słaby	Pochmurno	
	12	„ 1, 243	† 3. 4	69	„ Sredni	„	
14.	3	„ 0, 701	† 4. 6	67	Połn: Ws: Mocny	Słońce z Chmur:	
	9	„ 1, 146	† 1. 4	76	„ Sredni	Chmury	
	7	27 0, 570	† 1. 8	81	Połn: Ws: Mocny	Pochmurno	
15.	12	„ 1, 256	† 3. 4	77	Wschodni Mocny	„	
	3	„ 1, 761	† 3. 4	78	„ Sredni	„	
	9	„ 3, 231	† 2. 9	81	„ Słaby	„	
	7	27 4, 881	† 1. 8	84	Wschodni Słaby	Pochmurno	Mgła.
16.	12	„ 5, 779	† 6. 0	76	Połn: Ws. Słaby	Słońce z Chmur:	
	3	„ 6, 411	† 3. 3	85	Połn: Za: Sredni	Pochmurno	Mgła.
	9	„ 7, 422	† 2. 9	85	Połud: Ws: Słaby	„	Mgła.
	7	27 7, 916	† 2. 3	85	Połud: Ws: Słaby	Pochmurno	Mgła
17.	12	„ 7, 905	† 3. 0	83	Wschodni Słaby	„	
	3	„ 7, 855	† 2. 8	84	„ „	„	
	9	„ 8, 030	† 2. 5.	85	„ „	„	

J. Steczkowski, Zast: A. O.

— *Z Krakowa.* —

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH i POLICYI
w Senacie Rządzącym Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaie do wiadomości powszechney, iż Senat Rządzący Uchwałą swą z dnia 3 Listopada r. b. do Nru 4719 zapadłą, legata przez niegdy X. Franciszka Flaszkiewicza Plebana Kościoła parafialnego w Jaworznie testamentem w dniu 1 Stycznia 1826 r. własnoręcznie napisanym poczynione: 1) na rzecz

Szpitala S. Łazarza na Wasoły Złp. 5000; 2) na wystawienie rezydencyi plebańskiey w Jaworznie Złp. 2000. Z mocy Art: 910 Kodex: Cywil: z zastrzeżeniem praw trzeciego zatwierdził. — W Krakowie d. 13 Listopada 1826.

Senator Prezyduiący,
X. *Jankowski*.
Konwicki, Sekr: W.

Z Bruxelli d. 2 Listopada.

N. Król nakazał rozkazem dziennym, aby przy każdey dywizyi piechoty utworzona była iedna kompaniia ochotników do służby w wschodnich Indyiach. Ci ochotnicy muszą dwa lata służyć i potem powrócić mogą do oyczyzny w stopniu na iaki sobie zasłużą.

W liście z Blokzyl donoszą, iż w tey wsi, która zaledwo 1500 mieszkańców posiada, policzono z wyższego rozkazu chorych, których okazało się 770 lecz z pomiędzy nich 480 przychodziło do zdrowia. — W Grenindze zawsze ieszcze iednakowy pomór panuie. Nędza powiększa chorobę i czyni trudnieyszą do leczenia.

Podług doniesień z Batawii woyska nasze odniosły dnia 9 Czerwca w okolicy Diociocarta zwycięztwo nad buntownikami.

List z Kurasao pod dniem 20 Sierpnia donosi, iż zniknęły widoki, któremi sobie pochlebiano, znalezienia w kopalni na wyspie Aruba brył złota.

Przybył tu Par Angielski Hr. Korku.

Od brzegow Menu d. 4 Listopada.

N. Cesarz Austryiacki udarował kościół Katolicki w Darmstadt 2400 ZR. a N. Cesarzowa 1000 ZR.

Miasto Minster obrane zostało na odbycie pierwszego Seymu prowincyi Westfalskiey. Jeszcze dnia 26 Październik przybył tam mianowany przez N. Króla Pruskiego Marszałkiem Seymu, Minister stanu Baron Stein na Kappenberg, a dnia 2 b. m. otworzone uroczyście zostały posiedzenia Seymu mową Krolewskiego Seymowego Kommissarza, rzeczywistego taynego Radcy i Naczelnego Prezesa Barona Vincke.

W Minchen dnia 20 Października pięknie zrobiona cynowa trumna dl. Króla Maxymiliiana Józefa zaniesiona została do grobu Kościoła S. Kaietana, w którą przełożono w obecności Kommissarzów ciało tego Monarchy. — Dnia 1 Listopada założono tamże węgielny kamień na nową Kaplicę Dworską przy pałacu Królewskim.

Przed nieiakim czasem Pułkownik Gustawson (były Król Szwedzki) przybył do Sztuttargu, stanął w tameczney gościnni, a dnia 31 Października odiechał.

Dyrekcyia Niemiecko-Amerykańskiey górniczey Kompanii w Elberfeld odebrała nader pomyślną wiadomość w liście od Posła Angielskiego przy Rzeczypospolitey Mexykańskiey, P. Ward, o iey kopalniach w Mexyku. List ten nie obiecuie wprawdzie złotych gór, ale pewny zysk. Poseł sam te kopalnie obeyrzał.

Winobranie w okolicach Nadreńskich prawie wszędzie iest już ukończone i nad oczekiwanie okazało się obfitszem od lat poprzedzaiącym.

Rozchodzi się wieść, że Xżę Nassauski połączy cła swoie z Pruskiemi i oba kraie stanowić tylko na przyszłość będą iedną celną liniią. Korzyść z tego środka będzie, że mieszkańcy Nassauscy drożey będą mogli sprzedać swoie płody, zwłaszcza wino, a fabrykańci Pruscy mieć będą obszernieysze pole do spieniężenia swoich fabrykantów.

Stany Królestwa Wirtembergskiego zwołane są na zgromadzenie do stolicy rozporządzeniem Królewskiem na 29 Listopada. Xżę

August Hohenlohe - Oehringen mianowany iest na 6 lat od 1826 do 1832 roku Prezesem Izby wyższey.

W przyszłym miesiącu oczekiwana iest w Lucernie narada względem urządzenia biskupstwa Bazyleyskiego, i sądzą, iż rzecz ta przy obecności ieszcze Papiezkiego Nuncyusza Ghizzi ukończoną zostanie. Na mieszkanie Biskupa obrana bydź ma na przyszłość Soloturna.

- Szlaski związek przyiacioł Greków w Wrocławiu donosi, że dwa ostatnie iego transporty do Paryża wynosiły każdy po 10,000 frankow, i że ogolna summa przesłanych do Paryża przezeń pieniędzy wynosi 70,090 frankow, oprocz udzielonego wsparcia osobiście ustawiaiącym się nieszczęśliwym Grekom.

Od granic Tureckich d. 18 Października.

Dawnieyszy list z Stambułu zawiera co następuie: Poseł Francuzki Hr. Guilleminot przybył tu d. 22 Września na okręcie Pomona. Pierwszy Tłumacz Joannin popłynął przeciw niemu aż do Dardanellów i wszystkie stoiące w porcie okręty wyszły, dla służenia mu za konwóy aż do ciaśniny. Przy tey okazyi miano sposobność do uważania przez kilka dni poruszeń eskader Tureckiey i Greckiey. Nie do uwierzenia iak wielka iest boiaźń Turków, ktòrzy dwadzieścia razy w okrętach i działach posiadaią liczníeyszą flottę od Greków, a przecież ich nigdy nie attakuią. Odwaga Greków iest prawdziwie bohaterską, i iedna im nawet u nieprzyiacioł poważanie. Trzydzieści małych kupieckich okrętów na woienne uzbroionych, źle uporządkowanych, ale osadzonych mężami, których odwaga wzrasta na widok nieprzyiaciela, ofiaruią codziennie bitwę flocie składaiącey się z 2 liniiowych okrętów o 74 działach, 7 fregat i mnòstwa pomnieyszych okrętów, z których każdy większy iest niżeli naywiększy Grecki. Wszyscy mieszkańcy wyspy Samos stoią pod bronią. Chios i Jpsara zapowiadaią im los, iaki ich czeka, ieżeli dadzą się podbić, iakoż zdaie się, że postanowili drogo swoie życie sprzedać. Wszyscy, ktòrzy broni nosić nie mogą, uszli na skały i do iaskiń. Główną przyczyną zemsty Turków, którą ta powabna wyspa na siebie ściągnęła, są liczne zdobycze, ktòre ci wyspiarze od dwóch lat na brzegach mnieyszey Azyi, którą przedziela tylko od tey wyspy mały kanał, ustawicznie czynią. — Kanarys, który niedawno pod Samos przez własny palny statek niebezpiecznie raniony został, iest prawdziwym bohaterem, a co rzadsza, że sam o tem nie wie. Na przypadek upadku sprawy, ktòrey broni, ofiarowano mu we Francyi schronienie. "Przyymuię go dla moiey rodziny (odpowiedział) ale ia poświęciłem się na ofiarę; umrzeć tu muszę iako zwycięzca lub zwyciężony.„

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę to iest dnia 20 Listopada r. b. dana będzie Wielka Czarodzieyska Opera w 3ch aktach, z niemieckiego, z muzyką P. Kauer Kapelmaystra Teatru Wiedeńskiego.: *Krasnodywa Krołow Dniestru.*

We Wtorek zaś to iest dnia 21 Listopada r. b. na Benefis Jana Szymkayły, daną będzie wcale nowa, nigdy tu niewidziana Wielka Melo-drama z prawdziwych zdarzeń napisana i stósowną muzyką ozdobiona w 4ch aktach: *Bobelina*, czyli: POWSTANIE GREKÓW W MOREI.

DONIESIENIA.

Prezes Sądu Appellacyinego &c.

Stósownie do przepisu Art: 118 Kod: Cyw: podaie ninieyszym do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi Kraiu tuteyszego, na domaganie się Łucyi Dolegowey Wło-

ścianki Wsi Zagorza, w Gminie Lipowiec położoney i tamże zamieszkałey, wydał w dniu 21 Lipca 1825 r. Wyrok przedstanowczy, mocą którego wyszukiwanie Franciszka Dołegi Małżonka teyże Łucyi Dołegowey, od lat czterech w mieyscu ostatniego zamieszkania nieobecnego, żadney osobie wiadomości niedaiącego, Sądowi Pokoiu Okręgu Chrzanowskiego polecone zostało. — W Krakowie dnia 11 Marca 1826 r. Nikolowicz

Roubach, Sekr: S. Ap.

Podpisany Notaryusz Wolnego z Okręgiem Miasta Krakowa, podaie do publiczney wiadomości, iż w skutek Rezolucyi Wysokiego Trybunału Iwszey Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu z dnia 29 Kwietnia r. b. 1826 do L. 1309 wydaney, niemniey Uchwały Rady familiyney dnia 12 Maia r. b. 1826 w Sądzie Pokoiu Okręgu II. Wolnego Miasta Krakowa, w opiece małoletnich po niegdy Staroz: Berl Luxembergu pozostałych, nastąpioney, a przez Wysoki Trybunał Iwszey Instancyi Wolnego z Okręgiem Miasta w Krakowie dnia 28 Lipca r. b. zatwierdzoney, iako też Rezolucyi tegoż Trybunału z dnia 28 Lipca r. b. Nro 2417 nieruchomość Browar zwany własnością zmarłego Staroz: Berla Luxemberga będący, a teraz do Sukcessorów tegoż należący, na Grzegórzkach przy Krakowie pod Liczbami 67 i 68 sytuowany frontem od ulicy na północ stoiący, graniczący od zachodu z prawey strony z Domem P. Kaweckiego Nro 4 oznaczonym; od wschodu z lewey strony z Uliczką zatylną ku południowi wychodzącą, w tyle od południa Browaru tego sad czyli ogród graniczy z gruntem ornym Kukulskiego własnym, przez biegłych w sztuce razem z ogrodem na Złp. 5669 gr. 12 oszacowany, przez publiczną licytacyią więcey daiącemu w srebrney courant monecie zapłatą sprzedanym zostanie pod następuiącemi Warunkami:

1) Licytacyia zacznie się od wywołania summy szacunkowey przez biegłych w sztuce ustanowioney Złp. 5669 gr. 12.

2) Chęć licytowania maiący złoży do Notaryusza licytacyią odbywać maiącego dziesiątą część summy szacunkowey, iako Vadium.

3) Otrzymuiący przysądzenie w ośmiu dniach złoży do Notaryusza resztę summy z licytacyi wypadłey, ktora razem z summą za sprzedane ruchomości w ręku Notaryusza pozostanie aż do dalszey Uchwały Rady familiyney, a raczey wynalezienia bezpieczney Elokacyi.

4) W razie, gdyby otrzymuiący przysądzenie Warunków powyższych zwłaszcza 3go niedopełnił, na koszt iego nowa licytacyia ogłoszoną będzie i straty wszelkie iakieby przez to massa poniosła nadgrodzić obowiązanym zostanie.

5) Zaległe podatki na rzecz Skarbu publicznego przypadaiące, oraz fundusze do Instytutów należące, iakieby się okazać mogły, z zebraney summy szacunkowey za nieruchomość przed wszystkiemi innemi zaspokoione bydź maią.

Do licytacyi przedstanowczey termin na dzień 21 Grudnia r. b. 1826 na godzinę 10 ranną naznacza się, w którym to terminie chęć licytowania maiący w Kancellacyi Notaryalney przy ulicy Grodzkiey pod L. 84 znayduiącey się, przed podpisanym Pisarzem Aktowym iako do tey czynności delegowanym zgłosić się zechcą.

W Krakowie dnia 9 Listopada 1826 r. Ignacy *Rogalski*, Notar.

Ogrodnik Niemiecki, wieku średniego, który dla spraw swey rodziny powraca z Rossyi na Kraków do swey oyczyzny, i zaopatrzony świadectwami, pragnie bydź od iakiego Państwa użytym do założenia nowego ogrodu, oranżeryi, treibhauzu, lub innych do ogrodnictwa należących zakładów. Mieszka w poprzeczney ulicy S. Anny w domu pod Nr. 313.

Niżey podpisany posiadaiąc znaczny zapas nayguslowniejszych dywanów, postanowił takowe dla tem prędszego pozbycia znacznie w cenie zniżyć i tak te

co dawniey po dukatów	23 i 24	sprzedawał,	za dukatów	18.
— —	13 i 14	— —	—	10 1/2.
— —	7	— —	—	6.

ofiaruie. Pochlebiaiąc sobie że Prześwietna Publiczność z tey tak zniżoney ceny korzystać zechce poleca się Jey łaskawym względom. Noa *Jakubsohn*.